

בחינת ידע בעברית יע"ל

בחינת יע"ל – שאלות לדוגמה והסברים

חלק ראשון

בחלק זה שניים או שלושה פרקים. בכל פרק שאלות מסוגים שונים: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

הוראות המופיעות בתחילת כל פרק:

בפרק זה 22 שאלות.

הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

לפניכם דוגמאות לכל אחד מסוגי השאלות:

השלמת משפטים

הוראות

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**.

דוגמאות והסברים:

1. התפתחות המחקר בחלל _____ על חיי היום-יום שלנו.

- (1) כובשת
- (2) משפיעה
- (3) מזיקה
- (4) מסייעת

המילה החסרה במשפט מצריכה את מילת היחס **על**. המילה "כובשת" אפשרות (1) מצריכה את מילת היחס **את**. המילים "מזיקה" אפשרות (3) ו"מסייעת" אפשרות (4) מצריכות את מילת היחס **ל**-. רק המילה "משפיעה" אפשרות (2) מצריכה את מילת היחס **על**, ולכן התשובה הנכונה היא (2).

2. הוא צחק ושר, _____ לא עבר חוויה נוראה כל כך.

- (1) בעוד ש-
- (2) אילו
- (3) עד ש-
- (4) כאילו

אפשרויות (1), (2) ו-(3) אינן מתאימות למשפט מבחינה תחבירית. המילה היחידה המתאימה היא המילה "כאילו" ולכן התשובה הנכונה היא (4).

ניסוח מחדש

הוראות

בכל שאלה נתון משפט, ואחריו ארבע אפשרויות תשובה. מתוך ארבע התשובות המוצעות בחרו את התשובה שתוכנה הוא **הזומה ביותר** למשפט הנתון.

דוגמאות והסברים:

1. ייתכן שנבוא מחר.

- (1) כדאי שנבוא מחר.
- (2) אולי נבוא מחר.
- (3) ברור שנבוא מחר.
- (4) רצוי שנבוא מחר.

משמעות המילה "ייתכן" היא: "אפשר ש-", "אולי", "כנראה". אפשרות (2) היא הקרובה ביותר במשמעותה למשפט שבשאלה, ולכן היא התשובה הנכונה.

2. אין לנו פרחים בגינה, אלא עצי פרי.

- (1) אין לנו פרחים, ואין לנו עצי פרי.
- (2) יש לנו פרחים, ואין לנו עצי פרי.
- (3) יש לנו גם פרחים וגם עצי פרי.
- (4) אין לנו פרחים, יש לנו עצי פרי.

משמעות המילה "אלא" היא "אבל" או "רק". פירוש המשפט הוא שבגינה יש רק עצי פרי ואין בה פרחים. לכן, התשובה הנכונה היא (4).

הבנת הנקרא

הוראות

לפניכם קטע, ובסופו שאלות. לכל שאלה מוצעות ארבע תשובות. עליכם לבחור את התשובה המתאימה ביותר לכל שאלה.

קטע לדוגמה

(1) במשפט שנערך לאחרונה בארה"ב, הועלה לדיון נושא עקרוני הקשור לאיזון העדין שבין הזכות לחופש הביטוי ובין זכותו של האדם לפרטיות. השאלה שבה עסק המשפט הייתה, באיזו מידה יכול ביוגרף להשתמש במכתבים של אדם שעליו הוא כותב, בלא הסכמתו. פסק הדין במשפט עורר הרהורים וחששות בקהילה הספרותית בארה"ב.

במשפט נידונה תביעתו של הסופר ג'ד. סאלינג'ר נגד הוצאת ספרים ידועה. ההוצאה ביקשה לפרסם ביוגרפיה (5) מקיפה על סאלינג'ר, אשר היה נערץ על אמריקנים רבים, בעיקר בשנות ה-50 וה-60 של המאה ה-20. סאלינג'ר, שידע על הכנת הביוגרפיה, סירב להתראיין או למסור מכתבים לכותב הביוגרפיה. למרות סירובו התקיף, המשיך הכותב לאסוף חומר לצורך כתיבת הביוגרפיה. לפיכך מיהר סאלינג'ר להוציא צו זכויות יוצרים המגן על התכתובותיו האישיות, השמורות בכמה ארכיונים של אוניברסיטאות ידועות בארה"ב. לאחר שהביוגרף סיים את מלאכתו והתברר שכלל בספרו ציטוטים נרחבים ממכתבים אלה על אף צו זכויות היוצרים, תבע סאלינג'ר את ההוצאה לאור (10) בערכאות משפטיות, וזכה בסופו של דבר בערעורו האחרון לפני בית המשפט העליון. השופטים החליטו שאסור לצטט ציטוטים ארוכים ומדויקים מהמכתבים המוגנים על-ידי זכויות יוצרים, כל עוד סאלינג'ר לא הסכים לכך, אולם ניתן להשתמש בחומר "שימוש הוגן", כלומר ללמוד ממנו על אירועים או על תהליכים בחייו של סאלינג'ר. הצלחת התביעה של סאלינג'ר מדיגייה ביוגרפים ומוציאים לאור. הכותבים חוששים כי בעקבות תקדים זה יעמוד מעתה לרשותם חומר מצומצם ביותר. המוציאים לאור טוענים כי צפוי גל תביעות משפטיות, אשר יעלה את תעריפי (15) הביטוח של חברותיהם. כך תיווצר מערכת שיקולים חדשה בבחירת נושאים לפרסום, ולא דווקא לטובת הקוראים, האוהבים ביוגרפיות.

דוגמאות והסברים:

1. בשורה 3 כתוב: "בלא הסכמתו". הכוונה היא להסכמה של -

- (1) בית המשפט
- (2) המוציא לאור
- (3) בעל המכתבים
- (4) מחבר הביוגרפיה

המילה "הסכמתו" מתייחסת לאדם שהביוגרף כותב עליו. מכתביו של אותו אדם נזכרים בשורות 2-3 ולכן התשובה הנכונה היא (3).

2. הביוגרפיה, שעליה מדובר בקטע, מתבססת בין השאר על -

- (1) ראיונות של הביוגרף עם סאלינג'ר
- (2) מכתבים אישיים של סאלינג'ר
- (3) הופעתו של סאלינג'ר בבית המשפט
- (4) התכתבויותיו של סאלינג'ר עם אוניברסיטאות ידועות

בשורות 8-9 נאמר שהביוגרף כלל בספרו ציטוטים נרחבים ממכתביו האישיים של סלינג'ר. לכן, התשובה הנכונה היא (2).

3. בשורות 15-16 כתוב: "ולאו דווקא לטובת הקוראים", וזאת משום שהקוראים מעוניינים ב-

- (1) הופעת ביוגרפיות רבות
- (2) העלאת תעריפי הביטוח
- (3) יצירת מערכת שיקולים חדשה
- (4) שימוש הוגן בחומר כתוב

בשורות 15-16 נטען שהקוראים אוהבים ביוגרפיות, מכאן אפשר להסיק שהם מעוניינים בפרסומן של ביוגרפיות רבות. לכן, התשובה הנכונה היא (1).

חלק שני

חיבור

בחלק זה אתם נדרשים לכתוב חיבור בנושא נתון. משקלו של החיבור בציון הוא שליש מהציון הכללי. בראש פרק החיבור ניתנות ההוראות האלה:

בפרק זה נתון נושא לחיבור. עליכם לכתוב 12-15 שורות על נושא זה. שימו לב שהחיבור יתאים לנושא, והשתדלו לכתוב באופן מסודר ובלשון נכונה. יש לכתוב את החיבור על צדו השני של דף התשובות. הזמן המוקצב לכתובה הוא 15 דקות. אנא העתיקו את נושא החיבור.

הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה מחייבים לדעת עברית היטב. בלימודים תידרשו לא רק להבין את ההרצאות הניתנות בעברית ואת חומר הקריאה בעברית, אלא גם לכתוב תרגילים, בחינות ועבודות בעברית.

בפרק זה יהיה עליכם לכתוב חיבור קצר (12-15 שורות) שישקף את יכולתכם להביע את דעתכם בנושא נתון, לפתח רעיון או להציג טיעון. אין זה משנה איזו דעה תביעו, כל עוד היא מבוססת ומנוסחת בבהירות. כתיבה בנימה אישית או הבאת סיפורי חיים אינם מתאימים בדרך כלל לכתובה מהסוג הנדרש בלימודים במוסדות להשכלה גבוהה. את החיבורים יעריכו מעריכים מנוסים, כולם מורים לשפה העברית לתלמידים שהעברית אינה שפת אָמם. כל המעריכים מקבלים הכשרה שנועדה להבטיח שהערכותיהם יהיו אובייקטיביות והוגנות. שני מעריכים יעריכו כל חיבור באופן בלתי תלוי זה בהערכתו של זה. החיבורים יוערכו בארבעה ממדים: תוכן, ארגון, עושר הלשון ודיוק הלשון. הציון בכל אחד מן הממדים ניתן בסולם של 1-7. תוכן חלש מאוד יקבל את הציון 1, ותוכן מעולה יקבל ציון 7, וכך גם בשאר הממדים. הציון על החיבור יהיה סכום ההערכות של שני המעריכים. אם בחיבור כלשהו יימצא פער גדול בין ההערכות של שני המעריכים, יינתן החיבור להערכה של מעריך שלישי. חיבור שאינו מתייחס לנושא או שאינו מובן לחלוטין – ייפסל.

הערכת החיבורים נעשית לפי הנחיות מפורטות.

להלן דוגמה להנחיות למעריכי החיבורים:

כללי

ההערכה נעשית בארבעה ממדים: תוכן, ארגון, עושר הלשון ודיוק הלשון; ההערכה בכל ממד נעשית בנפרד, ללא קשר ותלות בין הממדים. בכל ממד ההערכה ניתנת בסולם ציונים שבין 1 (הנמוך ביותר) ל-7 (הגבוה ביותר).

פירוט ההערכה

התוכן:

יש לבדוק אם החיבור מביע רעיון, אם הכתוב קשור אל הנושא שנקבע, אם ברור לקורא מה רצה הכותב לומר, אם יש בחיבור התייחסות רחבה לנושא, ואם הפרטים שהובאו רלוונטיים.

חיבור העונה על הדרישות הנ"ל – יוענק לו הציון 7.

על חסרונות ועל מגרעות בעניינים האמורים ירדו נקודות, עד לציון 1.

חשוב לזכור שאין מתייחסים כלל להשקפתו של הכותב בעניין הנדון.

ארגון:

יש לבדוק אם החיבור בעל מבנה ברור והמשפטים מתקשרים בקישור לוגי נכון, אם כל משפט מוסיף משהו על קודמו, אם אין חזרות והארכות שלא לצורך ואם הכתיבה מאורגנת על פי המקום שהוקצה לה.

* חיבור העונה על הדרישות האמורות – יוענק לו הציון 7.

* על חסרונות ועל מגרעות בעניינים האמורים ירדו נקודות, עד לציון 1.

עושר הלשון:

בממד זה יש להתחיל את ההערכה מציון 1, וככל שהלשון עשירה יותר, יתווספו נקודות:

יש לבדוק את התחומים האלה:

סמנטיקה: שימוש באוצר מילים מגוון, שימוש במילים המתאימות להקשר, שימוש עשיר במילים, בביטויים, בניבים ובצירופים – בתנאי שהם נכונים והולמים את סגנון הכתיבה ואת נושא הכתיבה – כל אלה יתרמו לציון גבוה. לעומת זאת, חזרה על אותן מילים שוב ושוב, שימוש במילים כלליות כשאפשר להשתמש במילים מדויקות יותר, שימוש מוגזם במילות אזכור, כמו "זה", "הדבר", "הנושא" וכיו"ב, שפה דלה (גם אם לא שגויה) – כל אלה לא יוסיפו לציון.

מורפולוגיה: שימוש נכון בצורות סמיכות, בשמות פעולה, בצורות מקור – כשהם הולמים את סגנון הכתיבה – יוסיפו לציון.

תחביר: שימוש בסוגים שונים של משפטים: פשוטים, מחוברים, מורכבים – יוסיפו לציון. שימוש במשפטים מורכבים שלא לצורך או במשפטים ארוכים ומסורבלים מדי, לא יוסיפו לציון.

חיבור העונה על כל הדרישות הנ"ל – יוענק לו הציון 7.

דיוק הלשון:

יש לבדוק שגיאות בתחומים אלה:

סמנטיקה: שימוש במילים לא מתאימות, במילות יחס שגויות וכו', למשל: "דיברתי לו (במקום "אמרתי לו") שהפגישה ב-5:00", "הקונצרט יגמור (במקום "ייגמר") ב-12:00", "הכיתה הראשונה שלי מתחילה (במקום "השיעור הראשון שלי מתחיל") ב-8:00", "עזרתי אותו" במקום "עזרתי לו", "השתמשתי עם/את" במקום "השתמשתי ב".

מורפולוגיה: שגיאות בנטיית מילות יחס (כגון "אצלם"), בנטיית הפועל, בבניין ("התלבישתי") ובנטיית השם ("כסאיו").

תחביר: שגיאות בידוע, בהתאמה, בשימוש בזמנים המתבקשים מן המבנה התחבירי (למשל: "רציתי שהוא הולך אתי לקולנוע", "הלכתי לאוניברסיטה כדי אלמד"), צרימות בסדר המילים, חוסר סימני שעבוד ("אני חושב כדאי לי ללכת לאוניברסיטה").

כתיב, כתב ופיסוק: אם הטעויות בתחומים אלה פוגמות בקריאה השוטפת ובהבנת הכתוב – ירדו נקודות, אך לא יותר מ-2 נקודות בסה"כ.

* חיבור העונה על הדרישות האמורות – יוענק לו הציון 7.

* על חסרונות ועל מגרעות בעניינים האמורים ירדו נקודות, עד לציון 1.

איך, לדעתך, משפיעות תכניות הטלוויזיה על בני הנוער?

הנה כמה דוגמאות לחיבורים שנכתבו בנושא זה:

חיבור 1

1 מחקרים ימים נערכו אצל בני נוער בן 15 שנים בנושא השפעת הטלוויזיה על בני נוער, אך הדעות בנושא חלוקות. ההתמכרות, של בני נוער לתוכניות הטלוויזיה היום מביאה ואף תוארה כאמריקנית. תוכנית של הטלוויזיה אשר מוקדמת היא שלילית יותר והיא לא אומרת משהו. יש גם בן אדם, שהוא השאילה להפיק ולחיות הסדרות אלו שמככרים 10 על מרקע הטלוויזיה כדוגמה. עקב כך ועקב היצע האפשרויות האין סופי, נערכים אנשים ממשלם בעם אלו שטורח את עצמו על כך שאם נאלצו אלו שאינם יכולים להפיק הסדרות אלו ולכך בטלוויזיה.

הערכת התוכן:

החיבור מביע רעיון הקשור אל הנושא שנקבע: הכותב מפרט את ההשפעה השלילית שיש לדעתו לתכניות הטלוויזיה על בני הנוער. הרעיון הובע בבהירות, ההתייחסות לנושא רחבה, הפרטים – לכל אורכו של החיבור – רלוונטיים: התמכרות לתכניות טלוויזיה, רצון להידמות לסלבריטאים, השפעה שלילית של תכניות המשדרות אלימות. אולם אף על פי שהכותב מצוין בפתיחת החיבור שהדעות בנושא חלוקות, הוא מציג רק היבטים הנוגעים לנזק הנגרם לבני הנוער מתכניות טלוויזיה, ואינו דן כלל בהיבטים החיוביים של תכניות הטלוויזיה הנוגעים לדעות אחרות שהזכיר בפתיחת החיבור. על כך תרד לו נקודה אחת בהערכת תוכן החיבור.

הציון: 6 (כמעט טוב מאוד)

הערכת הארגון:

החיבור בעל מבנה ברור: הכותב מציג את הנושא בצורה כללית, ואז דן בהשפעה השלילית של תכניות הטלוויזיה על בני הנוער. כל משפט מוסיף משהו חדש על קודמו, ואולם אף על פי שהמשפטים מתקשרים זה לזה בקישור לוגי נכון, חסרות מילות קישור בין משפטים. למשל, בשורות 3-6: "ההתמכרות של בני נוער לתכניות הטלוויזיה היום מזיקה ואף חמורה כאחד. תכניה של הטלוויזיה אשר מוקדמים בכל שעות היממה הולכים והופכים לאלימים יותר ויותר". בחיבור אין חזרות והארכות שלא לצורך, והכתיבה מאורגנת על פי המקום שהוקצה לה.

הציון: 6 (כמעט טוב מאוד)

הערכת עושר הלשון:

החיבור עשיר בביטויים, בניבים ובצירופים ההולמים את סגנון הכתיבה. למשל: "ההתמכרות של בני הנוער לתכניות טלוויזיה" (שורה 3), "עקב היצע האפשרויות האין סופי" (שורה 11). הכותב משתמש במשפטים מסוגים שונים: פשוטים, מחוברים ומורכבים. למשל: "מחקרים רבים נערכו ועדיין נערכים בנושא השפעת... אך הדעות בנושא חלוקות" (שורות 1-2).

הציון: 7 (טוב מאוד)

הערכת דיוק הלשון:

החיבור כתוב בלשון בהירה וקריאה, ואין בו שגיאות המחייבות הורדת ציון.

הציון: 7 (טוב מאוד)

חיבור 2

1 וכמה קל כית היום יש טלויזיה אם לא הכל חדר, ילדים ציבים
2 רידה שעות קלטינה והורים גמחים שהילדים שקטים ילדו מפרטים אבל
3 מבחינה שנייה מה קורה עם הילד בלבד, אין ספק שהילד כן מושפע
4 מהה הוא צופה, הוא יושב שעות ארוכות ובמיוחד יום אחרי יום
5 הוא מתחיל לפתח אחרת בתאום אחרי כמה חודשים הוא אומר
6 אחרת, אבסטים נהנים שהן השתנה ואבסטים מה יהיה אסון כי לצפות
7 מתוכניות טלויזיה שפע תוכניות שמיועדות לילדים שיש להם הסחה לה
8 דבר טוב ומאמץ אתם הרבה, כי בצורה לשעות ארוכות חוק שימוש האיה
9 וטמ'צה ובמקל חוק החושים לה נבחר קלטינה, אבל לילדים יש חברים
10 ולא לכל הילדים יש חברים שמשתחים לה ילדיהם ואלו ילדיו חברים
11 שלהם איך לצפות מתוכניות אחרות שיכולות לרועם נכח לילדים, מהו אליות
12 אלוהותם בדרים שהילדים צוד או קדלי אלים הסדר כדי לצפות אולם
13 בטיסה הביאה קלטינה שניסדה היום רק לפרוייק כסל קלי לצאוק על
14 השקן מי, אף חברים תפאנו תמיד לילדים ואם כה מבלאסנה אמרה יחלה
15 להיות עם בטיחות אחת י

הערכת התוכן:

החיבור נפתח בקביעה שטלוויזיה מצויה בכל בית, ולעתים אף בכל חדר בבית. הקדמה זו מובילה את הכותבת לדין בהשפעת תכניות הטלוויזיה על בני הנוער. הכותבת טוענת שיש להשיח על ילדים הצופים בטלוויזיה ולאפשר להם לצפות רק בתכניות חינוכיות ומלמדות, ולא בתכניות שעלולות לגרום נזק. הרעיון ברור ומפותח, והפרטים – רובם רלוונטיים. עם זאת, התוכן ערוך בצורה לא מסודרת, והכותבת קופצת מעניין לעניין. משפט הסיכום אינו ברור, וקשה להבין מה רצתה הכותבת לומר בו.

הציון: 6 (כמעט טוב מאוד)

הערכת הארגון:

החיבור בנוי כפסקה ארוכה אחת. אמנם יש פתיחה, המציגה את הנושא, ויש משפט מסכם, אך סימני הפיסוק מועטים ומילות הקישור לא תמיד הולמות. למשל: "כי הציפיה לשעות ארוכות תוך שימוש ראייה ושמיעה וכמעט רוב החושים זה נגמר בלמידה" (שורות 8-9). מדי פעם בפעם יש חזרות, והסיכום הקצר כתוב בשפה מדוברת. המשפט האחרון מקוטע ומחייב את הקורא לחזור ולקרוא שוב ושוב את החיבור.

הציון: 5 (טוב)

הערכת עושר הלשון:

אוצר המילים עשיר ומגוון, אם כי לא לאורך כל החיבור. יש שימוש במבנים תחביריים מורכבים, אם כי הם משובשים, למשל: "ולא לכל הילדים יש הורים שמשגיחים על ילדיהם ואלו ילמדו חברים שלהם איך לצפות בתוכניות אחרות שיכולות לגרום נזק לילדים" (שורות 10-11). יש גם שימוש בביטויים לא מתאימים, למשל: הביטוי "לא קיבלו עליהם" (שורה 12) אינו נכון בהקשר שהוא מופיע בו. לא יינתנו נקודות על השימוש בצירופים כאלה.

הציון: 5 (טוב)

הערכת דיוק הלשון:

השפה קולחת; נטיית הפועל, נטיית השם, התאמת הזמנים והיידוע תקינים. התחביר שגוי לעתים, חסרות מילות שעבוד ויש שגיאות במילות יחס, למשל: "כי הציפיה לשעות ארוכות תוך שימוש ראייה ושמיעה וכמעט רוב החושים" (שורות 8-9). לא מעט מן המשפטים מקוטעים, אין חזרה על נושא המשפט במקומות שהוא דרוש בהם, ואין פיסוק ראוי.

הציון: 5 (טוב)

חיבור 3

1 וְלִפִּי דַעַתִּי תַכְנִיּוֹת הַלְלוּיִיכִי מִשְׁפִּיעַה אֶל בְּנֵי הַנוֹעָר
כִּי הַלְלוּיִיכִי הִיא מְשֻׁפָּרֶת אֶת הַתְּלִיּוֹת בֶּן הַיּוֹם בְּכָ
כֵּן הַנוֹעָר הֵם תָּמִיד יִשְׂגוּ אֶפְרֵי הַלְלוּיִיכִי וְכֵן לֹא
מִפְּאֵיִם אֶל יְעֹזְרֵיכֶם.
5 אֲמ. הַלְלוּיִיכִי הִיא נֶלֶק אֶל צִנִּיִּים וְעַל הַיּוֹשֵׁב אֶל
הַלְלוּיִיכִי.
אֲמ הַלְלוּיִיכִי הִיא מְשֻׁפָּרֶת אֶל בְּנֵי הַנוֹעָר הֵאֵל פִּתְחוֹנִיּוֹת
יְשָׁאוּיִם אֲבֵה יִשְׁלֹוּיִיכִי תָמִיד הִיא מְשֻׁפָּרֶת אֶת
אֲמ הַלְלוּיִיכִי סִכְנָה כִּי הִיא מְפֹרֶשֶׁת
10 וְלִפִּי דַעַתִּי כִּי חַיִּב אֶל הַבָּרוּכִים כִּי יִחַבְּנוּ יִשְׁפִיעַ אֶל
יִסְתַּלְּו אֶל הַלְלוּיִיכִי אַרְבַּע וְעֶשְׂרִים יְשָׁבֵה כִּי הַלְלוּיִיכִי
הִיא מְפֹרֶשֶׁת וְאֲמ יִשְׁפִיעַ חַיִּב אֶל הַנוֹעָר לְבִסְתֵּל אֶל
הַלְלוּיִיכִי בְּכָ אֲמֵרִי הַיְעֹזְרֵי וְלִפִּי הַיְשִׁיבֵה וְאֲמ אֲמ הֵם
כּוֹזְבִים לְבִסְתֵּל אֶל הַלְלוּיִיכִי בְּכָ אֲמ פְּבוּרִים

הערכת התוכן:

החיבור מביע רעיון, לטלוויזיה השפעה מזיקה על בני הנוער: בני הנוער שוכחים את שיעוריהם, הטלוויזיה מזיקה לעיניים והתכניות המשודרות אינן טובות - ועל ההורים למנוע מילדיהם צפייה ממושכת בטלוויזיה. אולם הכותב אינו מבסס את דבריו וכמעט אינו דן בהשפעת תכניות הטלוויזיה עצמן על בני הנוער. הכותב חוזר ואומר שהטלוויזיה "מפריעה", אך אינו מפרש או מסביר מדוע.

הציון: 4 (בינוני)

הערכת הארגון:

הכתיבה מאורגנת על פי המקום שהוקצה לה, אך מבנה החיבור לקוי, הרעיונות מפוזרים בגוף החיבור ואינם קשורים זה לזה קישור הדוק. יש חזרות שלא לצורך, כמה מן המשפטים אינם מחדשים דבר על קודמיהם, למשל מילת הקישור "גם" חוזרת ומקשרת בין המשפטים: "וגם הטלוויזיה היא משפיעה" (שורה 7), "וגם הטלוויזיה היא סכנה" (שורה 9), וחסרות מילות קישור נכונות.

הציון: 4 (בינוני)

הערכת עושר הלשון:

אוצר המילים דל למדי. הכותב חוזר שוב ושוב על מילים לא מדויקות: הטלוויזיה "מפריעה" במקום "מזיקה", "מסתכלים על הטלוויזיה" במקום "צופים בטלוויזיה". אין שימוש מגוון בסוגים שונים של משפטים, שמות הפעולה אינם תקינים, אין צורות סמיכות או כינויים חבורים.

הציון: 3 (בינוני נמוך)

הערכת דיוק הלשון:

כל המשפטים בחיבור אינם תקינים. יש שגיאות רבות במילות היחס, למשל: "הטלוויזיה היא נזק על עיניים" (שורה 5). לאורך כל החיבור יש שגיאות רבות בנטיית הפועל, בהתאמה ובזמנים. יש צרימות בבחירת המילים ובסדרן: "חייב על הנוער להסתכל על הטלוויזיה רק אחרי השיעור ולפני הישונה" (שורות 12-13). חסרים סימני שעבוד וכמעט אין פיסוק. עם זאת, ריבוי השגיאות אינו פוגם בקריאה השוטפת ובהבנת הכתוב.

הציון: 3 (בינוני נמוך)

א. מנהגים ומוסדות
 קמים על פנינו כמים וקמים בעליהם ו
 אדם אולי נולדו קמים פהגים האומים כים
 ועליו עמם קמים ביום קמים קומה גאלי
 פברו שמה קמים ופנינו יאלי זה קמים
 ומשני קמים קומה ופנינו פנינו קמים, איים
 , סבור, ויש קומה . עם קמים נאיים
 פנינו אדם אמה אפיו - איך אמה אולי
 את קומה ו קמים לא ויהו קומה קומה .
 קומה פנינו קומה יש קומה פנינו קומה
 קומה , ויהו . אולי פנינו קומה קומה
 קומה קומה קומה קומה קומה קומה
 קומה קומה קומה קומה קומה קומה

הערכת התוכן:
 הרעיון היחיד שאפשר להבין מן הכתוב הוא שהשפעת הטלוויזיה על בני הנוער היא הן חיובית (בתחום הספורט והלימודים) והן שלילית, אך אין הסבר ואין פירוט. בסיכום נאמר שיש לקחת את הטוב ו"לזרוק את הרע" (שורה 14).
 הציון: 2 (חלש)

הערכת הארגון:
 קשה להעריך את הארגון בשל השפה הלא-מובנת. מילות הקישור שגויות ואינן מובנות. יש ניסיון לסכם את הנאמר.
 הציון: 2 (חלש)

הערכת עושר הלשון:
 בחיבור מעט מאוד מילים ברורות. על המעט שאפשר להבין יינתנו 2 נקודות.
 הציון: 2 (חלש)

הערכת דיוק הלשון:

הלשון שגויה לגמרי ואין משפטים תקינים.

הציון: 1 (חלש מאוד)

לסיכום, חיבור טוב הוא חיבור המציג רעיון אחד או כמה רעיונות הקשורים זה לזה ומתייחסים באופן ישיר לנושא החיבור; המשפטים בחיבור מתקשרים זה לזה בקישור לוגי נכון וכל משפט מוסיף משהו חדש על קודמו; הכתיבה מאורגנת על פי המקום שהוקצה לה ואין חזרות והארכות שלא לצורך; הלשון עשירה ומתאימה לסגנון הנדרש, המשפטים מגוונים מבחינה תחבירית, אינם מקוטעים או מסורבלים שלא לצורך ואין שגיאות.